

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKUCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃCIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Poświęcony sprawom miejscowym oraz

Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:

miejscowych i samiejscowych	Rb. 6.—
Rocznie	" 3.—
kwartalnie	1.50
Miesięcznie	50

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa, Aleja II Nr. 38, telefon Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21.

Redaktor przyjmuje od góds. 7-ej do 8-jej wieczorem. Rękopisy redakcja nie wstraca; z artykułami, nie oznaczona i wory ceną, honorarjów redakcja wypłacać nie będzie. Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmuje wszystkie kagarmie W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa 8. Doma Handlowy L. i E. Metal i S-ka Krad. Przed. 53. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Moskwa L. i E. Metal i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchwitz, w Warszawie Marszałkowska 120. w Sosnowcu W. Badurski, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k. na IV-jej 10 k. Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k. Nadesłane za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

Reprezentantem „Gońca Częstochowskiego” na Sosnowiec i Zagłębie Dąbrowskie jest p. Wacław Badurski (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).

Reprezentacją „Gońca Częstochowskiego” na Zawiercie objęła kagarmia pani Z. Hubińskiej Tamże ogłoszenia do „Gońca Częstochowskiego”.

Prenumeratę na „Gońca Częstochowskiego” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan J. Kolesiński.

Ogrodnictwo Halinów Wład. Zawady, przepiękne niezrównane B Z Y.

Pensja żeńska 7^{ie} klasowa

z programem gimnazjalnym i pensjonatem

LEONII KOMAR.

Przyjmuje zapisy od godz. 10-jej rano do 6-jej po południu, do 1 Września, przy ul. Kamienio № 23.

701

6-1

Lekarz-Dentysta

M. GREJNIEC

Leczenie, plombowanie, czyszczenie, wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia, prostowanie krzywonych zębów.

Al. II № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

Gabinet dentystyczny

R. FILIPOWICZA

Aleja III № 52.

Gabinet masażu i gimnastyki

leczy. leczenie skrzywien kręgosłupa, łopatek, elektryzacja i t. p.

St. KIFFER, II Aleja 30.

Nauka gry

na fortepianie, harmonium, skrzypcach, śpiewu solowego i chóralnego w szkołach i towarzystwach, harmonii i kontrpunktu udziela prof. muzyki

Feliks Witeszczyk

w Częstochowie, Al. II № 37, II piętro.

CEMENTY

posiada na składzie i poleca

Skład Apteczny L. SENIOR

697 3 1 II Aleja, Telefon 129.

TEATR NOWOŚCI (KINEMATOGRAF)

nadzwyczaj interesujący program.

Ceny ZNIŻONE.

Co tydzień dalszy ciąg Nauko Świata.

(Patrz ogłoszenie na str. 4-ej).

KALENDARZYK.

5 Czerwca.

Wzrost chrześcijański: św. Bonifacego B. M. i jutra

Norberta i Klauzjusza B. d.

Wschód słońca: godz. 3 m. 43, zachód: godz. 8 m. 14.

Trzybyło dnia: 8 godzin 57 minut.

Wiadomości historyczne: 1790. Bitwa pod Krasną Górą—1828. Wzięcie Basady—1813. Zawarcie pokoju między Rosją i Francją.—1826. Zgon kompozytora M. Webersa.

Francja i Anglia.

Z powodu wizyty prezydenta Fallières w Londynie i toastu króla Edwarda, pomieściliśmy artykuł „Temps”, który jest organem ministerstwa spraw zagranicznych, następujący ciekawy artykuł.

„Londyn przyjmował wczoraj owacyjnie prezydenta republiki. Przyjęcie to nie było niespodzianką. „Entente cordiale” jest zarówno oceniana przez naród angielski jak i francuski. Wobec sytuacji obecnej Europy jest to rzeczą całkiem naturalną. Toasty króla i prezydenta uczyniły należycie przyjaźń obydwu państw i wyraziły nadzieję, że węzły łączące je zacieśnią się. Przyszłość entente jest znana. Przyszłość jej zachęca nas do rozważania słów, które zostały wygłoszone w pałacu w Buckingham.

Jeśli słowa mają jakikolwiek znaczenie, to mówiąc o zacieśnieniu węzłów „entente cordiale” myśli się o zamianie porozumienia moralnego z r. 1904 na traktat formalny. Obecnie Francja i Anglia są w przyjaźni, lecz nie sprzymierzeńcami. Czy można twierdzić, że odcień ten ma znaczenie drugorzędne wobec sympatii wzajemnych? Twierdzimy, że gdy sprawa dotyczy stosunków wzajemnych mocarstw, ścisłość jest obowiązkiem i wszelka dwuznaczność jest niebezpieczna. W chwili obecnej polityka angielska i francuska są równoległe, nie są jednak solidarne.

Jedyna rzecz, której Niemcy od nas oczekują w przyszłości, jest właśnie ta rzecz, której nie możemy im udzielić, mianowicie, dopuszczenia niemieckich papierów publicznych i prywatnych na giełdę francuską. Z tej racji dzieło komitetów zbliżenia, bez względu na szczerść ich intencji, skazane jest z góry na bezpłodność. Wszystko, czego się możemy spodziewać w stosunku z Niemcami, są to normalne, dobre stosunki sąsiadskie i pozytywne traktaty kolonialne. Czy umowa francusko-angielska samo przez się i de plano wykreśli jej krytykę. Niewątpliwie jeden najważniejszy zarzut, który można było niedługo uczynić temu przymierzcu, upadł, odkąd Rosja, nasz sprzymierzeniec, pogodziła się z Anglią. Francja byłaby uchylała nietykko swym zobowiązaniem, lecz działałaby również wbrew swym interesom, gdyby się sprzymierzyła z Anglią, wówczas, gdy ta była nieprzyjaciółką Rosji. Dziś sprawa się przedstawia inaczej. I z tej strony droga jest wolna. Dla angiłków przymierze francuskie jest pożądane. Anglia życzyła sobie zawsze miśc na wypadek komplikacji sprzymierzenia lądowego. Historia XVIII i XIX w. stwierdza to. Można nawet powiedzieć, że Anglia pchała innych do wojny, a sama wkraczała dopiero w ostatniej chwili. Poparcie armii francuskiej w wojnie europejskiej, do której Anglia byłaby zaangażowana, byłoby rzeczą nieocenioną dla gabinetu Saint James. Czy poparcie Anglii w razie, gdyby Francja uwikłana była w wojnę europejską, byłoby równie wartości?

Na to pytanie najważniejsze, jakie mogą sobie zadać nasi myśliciele, należy odpowiedzieć z całą szczerością. W sytuacji obecnej poparcie dyplomatyczne Anglii jest dla nas przed wojną nadzwyczajnie pożyteczne. Gdy wojna się rozpocznie, poparcie to będzie

nam mało pomagać. Zwycięstwa morskie Anglii nie oddają od naszych granic ani jednej armaty, ani jednego żołnierza. Nie wyświadczą nam Anglia w żadnym razie usług, które jedynie armia rosyjska jest nam w stanie wyświadczyć. Jednym słowem, pod względem militarnym przymierze anglo-francuskie przyniosłoby nam minimum korzyści. Byłoby wręcz przeciwnie, gdyby armia angielska, zreformowana nietykko pod względem organizacji, lecz i poboru, stała się zdolną do energicznej akcji lądowej, gdyby mogła również na lądzie wywierać wpływ potężny, gdyby mogła zmniejszyć siłę uderzenia, które nasza armia będzie musiała wytrzymać, jednym słowem, gdyby Anglia stała się dla Francji drugą Rosją. Z chwilą gdy rząd angielski zdecyduje się zamiast niedostatecznego planu p. Haldana stworzyć program bardziej konkretny z chwilą gdy przypomniał sobie, że Napoleon upadł nie pod Trafalgarem lecz pod Waterloo, wtedy wszyscy przewidujący francuzi powinni być jednomyślnie stronnikami przymierza angielskiego, które popiepli i rozszerzy system obrony pokojowej, zainicjowany w r. 1891 przez przymierze francusko-rosyjskie. W takich warunkach „zacieśnienie” węzłów, które się nastroją z naszymi sąsiadami i przyjaciółmi będzie jednakowo korzystne i dla nas i dla nich.

Z tem zastrzeżeniem przyłączamy się chętnie do życzeń wyrażonych wczoraj wieczór. A kłoby dziwił się, że roztrząsania militarne zajmują tyle miejsca w tym artykule, temu pozwolimy sobie zauważyć, że wartość kombinacji dyplomatycznych mających na celu utrwalenie pokoju mierzy się tem, czy będą one skuteczne podczas wojny.

Konkurs na stypendyum.

Zarząd Akademii umiejętności w Krakowie ogłasza konkurs na 5 stypendyów po 5,000 koron rocznie z fundacji im. s. p. Wiktora Osławskiego. Podania należy wnieść do zarządu Akademii najpóźniej do d. 29 czerwca 1908 roku.

O stypendyum z fundacji tej ubiegać się mogą jedynie ci docenci uniwersytetu w Krakowie i we Lwowie i politechniki we Lwowie, nauczyciele lub zastępcy nauczycieli w gimnazjum lub szkole realnej w kraju lub zagranicą narodowości polskiej, którzy nie przekroczyli 40 lat życia i ukończyli uniwersytet lub politechnikę w kraju lub zagranicą ze stopniem akademickim, zamierzają się kształcić na profesorów dla wyższych zakładów naukowych o polskim języku wykładowym w kraju, to jest dla polskich uniwersytetów we Lwowie i w Krakowie i dla polskiej politechniki we Lwowie, a to bez względu na ich pochodzenie, poddaństwo lub wyznanie.

Kandydat przedłożyć ma swe prace naukowe i szczegółowy program, według którego i gdzie zamierza kształcić się dalej. Miejsce dalszego kształcenia nie może być miasto, w którym kandydat jest docentem, nauczycielem lub zastępcą nauczyciela. Przedmiotem studiów może być każda gałąź wiedzy ludzkiej z wyjątkiem nauk technicznych. Ukończeniu na uniwersytety zagraniczne równają się także inne szkoły główne, jak ap. w Paryżu szkoła centralna, szkoła normalna i wyższa szkoła górnicza, z których opatrzeni dyplomem, wiel-

Wykonywa: pomyłki, figury, porządy, i t. p. Reboty przy budowach kościołów, jako też i każde reboty w zakresie architektury wewnątrz i na zewnątrz, od najwyższych i najniższych do najwyższych i najniższych. Wykonawca, se wssytskich krajowych i zagranicznych, nych przy materiałach kamienia i drzewa. Dekoracje domów od rąk modelowane i wszelkie reboty estetyczne. Zakład podejmuje się wykonywać reboty w misecowoscach na podłożach, informacje, rysunki kosztorysy na każde żądanie. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Czezbjarsko-Hamioniarski

Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Al. II 111, telefon 129.

RYDZEWSKI i S-ka

Biurowe Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Węgiel, cement, pasy, troki, artykuły techniczne i elektrotechniczne, lampki żarowe, przewodniki izolowane i gołe.

Po cenach hurtowych.

Dla pańników największy wybór pieśni nakładem Józefa Miecznika do nabycia we wszystkich budkach i księgarniach na Jasnej Górze.

MAGAZYN BŁAWATNY B. LEWIN POLECA NOWOŚCI

dawniej D. Breszel I-sza Aleja hotel Victoria.
Na Suknie, Kostjomy i Bluzki z pierwszorządnych fabryk krajowych i zagranicznych.
„Prmissimo“ plisy gotowe do sukien w różnych kolorach.

**SUKNA?
WELNY
JEDWABIE
Mousselin de laine
PŁÓTN
SATYNY
BATYSTY
KRETONY
ETC. ETC.**

Ceny niskie.

Fabryka wód mineralnych „ZDRÓJ”

Aleja III-cia № 62, telef. 31.

Poleca wodę sodową z białymi etykietami po 5 kop. selcerską z etykietami żółtymi po 6 kop. syfon.

703

Wszystkie wyroby na wodzie dystylowanej.

6—1

POKOST

znany ze swej dobrego renomowanej fabryki
C. Ch. Schmidta w Rydze

POLECA HURTOWO i DETALICZNIE

H. Imich w Częstochowie,

404—80—21

2-ga Aleja, obok mostu.

Tylko za 1 rb. 30 kop.

Wysyłamy **Nowości** Paryżki kieszonkowy składany aparat „**Apollo**,” zawierający następujące pożyteczne przedmioty: 1) Teatralną lornetkę, 2) połową lunetę, 3) szkło powiększające, 4) oryginalny kompas, 5) szkło podwójne powiększające do czytania, 6) amerykański stereoskop, 7) 25 widoków do tegoż, 8) kieszonkowy kinematograf z pięć widokami. Takż aparat **Niklowy „Gopio”** z lepszymi szkła-

mi tylko 1 rb. 60 kop. Wzmiankowany aparat jest najnowszym wynalazkiem techniki, i polecamy go wszystkim, jako przedmiot pożyteczny i praktyczny. Przesyła od 1—4 ch kompletów 40 kop. (na Syberję 75 k.) Wysła się za zaliczeniem i bez zadatku. Adresować: **Towarzystwo „Wpłriod”** Warszawa, 20. Na składzie posiadamy 2000 szt. różnych widoków do stereoskopu w cenie 30 kop. za 25 sztuk. 592—3—2

Biuro pośrednictwa i zleceń

„RENOMETR”

w Częstochowie, III-cia Aleja № 60.

Bardzo tanio sprzedaje: nieruchomości i place w ulicach: Małej, Warszawskiej, Teatralnej, Żelaznej, Centralnej, Krótkiej, Cerkiewnej, Śgo Stanisława, III ej Alei, św. Rocha, św. Barbary, Rakowie, Sosnowcu i Łodzi—młyn turbinowy w Łojkach. Tamże lokata kapitalów, oraz sprzedaż, dzierżawy, zamiany majątków ziemskich i t. p

008

0—19

Wygoda, Oszczędność!

Tylko za **rb. 2 k. 50.** Najlepsza Maszynka bezpieczna do golenia, którą każdy, nawet kto nigdy sam się nie golił może bez skaleczenia łatwo i czysto sam się ogolić.

Za **rb. 2 k. 50.** Najlepsza brzytwa (bezpieczna) „Figaro” z najlepszej angielskiej stali.

Za **rb. 3 k. 25.** Ang. Maszynka automatyczna z paskiem i pastą do dokładnego naostrzenia każdej brzytwy lub brzytwki. Ostrzy automatycznie. Wprawa niepotrzebna.

Za **rb. 3 k. 50.** Maszynka do strzyżenia włosów z 3-ma numerami, na 3, 7 i 10 m/m.

Za **rb. 3.** Maszynka № 00 do brody na 1/3 milimetra.

Wysyłam za zaliczen. pocz. bez zadatku. Za przesyłkę 1 lub kilku sztuk razem, doliczam **50 kop.**

Wincenty JEZEWSKI, Warszawa, G. Cz. 258, Hoża 12—8.

Garnitur: Maszynka do golenia z maszynką do ostrzenia, pendzle-tek, mydlniczka i mydło w proszku **rb. 6 k. 25** z przesyłką. 627-4-8

Zdrowie. Porządek. Hygiene

Ze nie bлага, proszę spróbować i naocznie się przekonać!

Otworzyłem zakład na Częstochowę i całe Zagłębie oczyszczają mieszkań, kościołów, biur, szpitali, magazynów, cukierni i t. p.

Zabieram w hermetycznie zamknięty aparat, bez hałasu, trzepania i niszczenia rzeczy, wszelki kurz, bakterje mole i bez zanieczyszczenia mieszkania, nie poruszając z miejsca: z me- dywanów, portjer, firanek, kolder, ubrań, futer, sukien, białych dywanów, ścian, sufitów i t. p.

Proszę zamówienia nadsyłać kartą pocztową z podaniem kładnego adresu. Za działanie aparatu pół godziny 1 rb., pierwsza godzina 1 rb. 50 kop. następnie po 1 rub.

Polecając się względem Szanownej Publiczności pozostaję Z poważaniem **H. Olszewski**

Adres: Zawlercie, Hipolit Olszewski.

708—2

„Arystokratyna”

Odmierzona na zeszlorożnej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem „lotym i dyplomem.

„**Arystokratyna**” działa przez swą zawartość węgliska antyseptycznie i ożezwiająco, już po krótkim użyciu—staje się piękniejszą, białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku

Pięgi, zmarszczki, wagry, złote plamy usauwa „**Arystokratyna**” po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.

Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie

A P T E C Z N Y M

Wacława O R Z E Ł

w Częstochowie, III Aleja № 48.

1485

PRODUKTA Z SOLI NATURALNEJ DOBYWANEJ Z WOD

VICHY

ŹRÓDŁ RZĄDU FRANCUSKIEGO

MINÉRALES VICHY-ÉTAT 2 lub 3 po każdym jedzeniu ułatwiają trawienie.

MINÉRALES VICHY-ÉTAT dla preparowania samej wody alkalicznej i gazowej

Poszukuje się zdolnych i odpowiedzialnych przedstawicieli

we wszystkich miastach Królestwa Polskiego dla znanych prawdziwych amerykańskich gazolnowych lamp

„Welsbach Company”

Pałą się **bez knotów** budowa prosta i trwała, światło wspalała. Jeneralna Reprezentacja: Warszawa Marszałkowska 79, Tel. 115—07. 464-10-7

Kto chce sprzedać nieruchomość miejską, lub plac to najłatwiej znajdzie kupca przy pośrednictwie biura „Renometr” III Aleja 60-ty. 609—0—17

WARSZAWSKI

Browar Parowy

„E. Reych Synowicz”

POLECA

znane z dobroci odleżale piwo

Jasne (pilzeńskie)

Ciemne (Zakopiańskie)

Bawarskie (zdrowia)

Sprzedam tanio dom drewniany z 3 salkami i placem frontowym. Uliczna № 12 Wiadomość na miejscu 575

Dom sprzedam. Ul. Świętego Rocha 899

S. Szczawiński

w Częstochowie (obok Teatru)

Skład Win

DELIKATESÓW

i towarzysów kolonialnych

ogz. od 1878 r.

TELEFON № 8.

Poleca sprowadzany bezpośrednio z Fecamp

Likier Benedyktyński

oraz wszelkie inne likiery zagraniczne.

Koniaki francuskie: Pruniera, Hennessy, Martella, Meukowa, Boutelleau i t. p.

Koniaki ruskie: Saradzyna, Szustowa.

Silwowiec węglerek, Starke, Dżyn i Wiskey. Wódki Warszawskie Jankowskiego i Szajdra Wódki ruskie: Smirnowa, Wolf-

schmedta i Szustowa. Rummy i Araki zagraniczne i krajowe

i Wina, na kruszony dobre i tane.

Specjalność firmy

IMPORT

WIN

Węgierskich

i

Francuskich.